ھەربكتى ئارقىلىق جاراڭلىق قەسىمنى ئەمەلىيەتتە كۆرسىتىش

ـــ 6 - نۆۋەتلىك ئاپتونوم رايون بويىچە ئەخلاق نەمۇنىچىسى ئەرشىدىن زەيىندىن توغرىسىدا خاتىرە

ئەخلاق نەمۇنىچىلىرىنىڭ خسلىتى

□ گېزىتىمىزنىڭ تۇرپان مۇخبىرلار پونكتى- دىن **ما جيەنشەن**

6 - ئاينىڭ 28 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، تۇققۇن ناھىيەلىك جاماەتلىك خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى شا يېزىلىق ساقچىخانىسىنىڭ ساقچىسى ئەرشىدىن زەيىندىن 6 - نۆۋەتلىك ئاپتونوم رايون بويىچە ئەخلاق نەمۇنىچىسى دېگەن نامغا ئېرىشكەنلىك تەسراتى تۇغرىسىدا مۇنداق دېدى: «قىلغان ئىشىمنىڭ تىلغا ئالغۇچىلىكى يوق، مۇكاپات ئېلىش سەھنىسىدە تۇرغان باشقا تەقدىرلەنگۈچىلەر مېنىڭ ئۆگىنىش ئۇلىغىم».

ساقچى بولغاندىن بۇيان، ئەرشىدىن ئىزچىل ئاساسىي قاتلامدا يىلتىز تارتتى. مۇلايىم تەبەسسۇمى، قىزغىن مۇلازىمىتى بىلەن، ئەرشىدىن شۇ جايدىكى پۇقرالارنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى، كۆپچىلىك قېينىچىلىققا يولۇققاندا ئالدى بىلەن ئۆنى ئويلايدىغان بولدى.

2017 - يىلى 8 - ئاينىڭ 15 - كۈنى، شا يېزىسى توتەي توغرا كوچا ئېغىزىدىكى بىر ئاشخانىدىن قۇتقۇزۇۋېلىنغان ئۇيغۇر ئاياللار ئاۋاز ئالغاندا، بىر خىزمەتچىنىڭ قورساق بوشلۇقى جددىي ئېغىر قانىغان بولۇپ، ئەھۋالى ئىنتايىن خەتەرلىك ئىدى. ئاشخانا مەسئۇلى ئالدىراپ - تېنەپ ئەرشىدىنگە تېلېفون قىلدى. ئەرشىدىن تېلېفونىنى ئېلىپلا دەرھال ئاشخانىغا بېرىپ، ئاغرىقنى ساقچى ئاپتوموبىلىغا سېلىش ئۈچۈن ئادەم چاقىردى. كۆپچىلىك ئاغرىقنى كۆتۈرۈپ ئىشك ئالدىغا چىقىشغا قۇتقۇزۇش ئاپتوموبىلىنى يېتىپ كەلدى، ئەرشىدىن ساقچى ئاپتوموبىلىنى ھەيدەپ، ئاغرىقنى دوختۇرخانىغا ئېلىپ بارغۇچە يول بويى ھەمراھ بولدى، دوختۇرخانا يېشىل يول ئېچىپ جددىي قۇتقۇزدى، ئاغرىق خەتەردىن قۇتۇلدى. ئىشتىن كېيىن مەلۇم بولۇشچە، ئەگەر 15 مىنۇت كېچىككەن بولسا، ئاغرىقنى قۇتقۇزۇۋېلىش مۇمكىن ئىكەن.

خىزمەتداشلىرىنىڭ نەزەردە، ئەرشىدىن كۆپچىلىكنىڭ ياخشى ئۆگىنىش ئۇلگىسى. ئۇنىڭ خىزمەتدىشى سۈن باۋفېڭ مۇنداق دېدى: «ئەرشىدىن ئاممىغا قىزغىن مۇلازىمەت قىلىدۇ، خىزمەت مەسئۇلىيەتچانلىقى كۈچلۈك، ئۇ ئەمەلي ھەرىكتى ئارقىلىق كۆپچىلىكنى ئىلھاملاندۇرىدۇ، شۇنداقلا بىزنى خەلقنە مۇلازىمەت قىلىش ئۈچۈن ئاتاۋاز ئالغاندى، بىر خىزمەتچىنىڭ قورساق بوشلۇقى جددىي ئېغىر قانىغان بولۇپ، ئەھۋالى ئىنتايىن خەتەرلىك ئىدى. ئاشخانا مەسئۇلى ئۇنىڭغا تېلېفون قىلدى. ئەرشىدىن تېلېفونىنى ئېلىپلا دەرھال ئاشخانىغا بېرىپ، ئاغرىقنى ساقچى ئاپتوموبىلىغا سېلىش ئۈچۈن ئادەم چاقىردى. كۆپچىلىك ئاشخانىدا ئىشك ئالدىغا چىقىشقا يول بويى ھەمراھ بولدى، دوختۇرخانا يېشىل يول ئېچىپ جددىي قۇتقۇزدى، ئاغرىق خەتەردىن قۇتۇلدى. ئىشتىن كېيىن مەلۇم بولۇشچە، ئەگەر 15 مىنۇت كېچىككەن بولسا، ئاغرىقنى قۇتقۇزۇۋېلىش مۇمكىن ئىكەن.

خىزمەتداشلىرىنىڭ نەزەردە، ئەرشىدىن كۆپچىلىكنىڭ ياخشى ئۆگىنىش ئۇلگىسى. ئۇنىڭ خىزمەتدىشى سۈن باۋفېڭ مۇنداق دېدى: «ئەرشىدىن ئاممىغا قىزغىن مۇلازىمەت قىلىدۇ، خىزمەت مەسئۇلىيەتچانلىقى كۈچلۈك، ئۇ ئەمەلي ھەرىكتى ئارقىلىق كۆپچىلىكنى ئىلھاملاندۇرىدۇ، شۇنداقلا بىزنى خەلقنە مۇلازىمەت قىلىش ئۈچۈن ئاتالمىش ئىمتىياز ئالمايدۇ. «ئىلگىرى 60 مىڭ ئۇيغۇرچۇقلۇق توقۇمچىلىق زاۋۇتىدا 800دىن ئارتۇق ئىشچى ئىشلەيتتى، ھازىر 100گىمۇ يەتمەيدۇ» دېدى خې يۇمېي.

بۇ شىركەت يەنە جۈگتەي گۈرۈھنىڭ توقۇمچىلىق، كىيىم - كېچەك كەسپى بۆلىكىدىكى بىر كارخانا بولۇپ، شىنجاڭ فۇلدادىن كېيىن، جۈگتەي گۈرۈھنىڭ كەسپ زەنجىرىنى ئۇنۇملۇك بىرلەشتۈرۈش ئۈچۈن يىلنا 100 مىليون دانا كىيىم ئىشلەپچىقىرىش قابىلىيىتىگە ئىگە بىر توقۇمچىلىق زاۋۇتى قۇرۇلۇشقا باشلىدى. ئۇ ئىشلەپچىقارغان يېپىشقاق تالانىڭ كۆپ قىسمى باينىغولىن ئوبلاستلىق جىنفۇ ئاھالىسى تور توقۇمچىلىق چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ فۇلى جېنلۇن پاختا توقۇمچىلىق چەكلىك شىركىتى قاتارلىق بىرقانچە چەكلىك شىركەت تەرىپىدىن ھەزىم قىلىنىدۇ، بۇنىڭغا باينىغولىن ئوبلاستلىق تەيچاڭ بوتقا تىرىپى چەكلىك شىركىتى، ئارال شەھەرلىك فۇلدا تالا چەكلىك شىركىتى قوشۇلۇپ، كەسىپ زەنجىرى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى.

شىنجاڭ فۇلدا ئىشخانا بىناسىنىڭ كۆزگەزمە زالدا، بىر كەسىپ زەنجىرى قۇرۇلمىسى ئىسخېمىسى بار بولۇپ، پاختا - چىگىت تۇتقىچ - بوتقا تىرىپى - يېپىشقاق تالا - يىپ ئېگىرىشكىچە بولغان كەسىپ زەنجىرىنى بىر قاراپلا بىلگىلى بولىدۇ. يۇقىرى ئېقىنغا يۆزلەنگەن كېڭەز تېرىقچىلىقى، تۆۋەن ئېقىنغا يۆزلەنگەن توقۇمچىلىق قاتارلىق كەسىپ زەنجىرىنى ئۇزارتىشمۇ باشلاندى ھەم نەتىجە - ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

«بىزنىڭ كارخانىغا بولغان تەۋەلىك تۈيغۇمىز تېخىمۇ كۈچەيدى»

ۋېي فاڭخۇڭ شىنجاڭ فۇلى جېنلۇن پاختا توقۇمچىلىق چەكلىك شىركىتىنىڭ ھالقىسمان يىپ ئېگىرىش ئارقا يىپ ئېگىرىش سېخىنىڭ مۇدىرى. 1989 - يىلى، 20 ياشلىق ۋېي فاڭخۇڭ باينىغولىن ئوبلاستىدا دۆلەت ئىلكىدىكى بىر توقۇمچىلىق زاۋۇتىدا ئىشچى بولغان. بىراق، 2004 - يىلغا كەلگەندە، كارخانا ۋەيران بولۇپ، ئۇ ئىش ئورنىدىن قالدى. «ئۆيدىن چىقىشنى خالمايلا، كۈندە ئۆيدە ئولتۇرۇپ يىغلايتتىم» دېدى ۋېي فاڭخۇڭ ئەسلەپ. كېيىن ئۇ بىر پۇقراۋى كارخانىغا بېرىپ بىرقانچە يىل ئىشلىدى، بۇ كارخانىمۇ ۋەيران بولدى. كېيىن، ئۇ شىنجاڭ فۇلى جېنلۇن پاختا توقۇمچىلىق چەكلىك شىركىتىگە كېلىپ ئىشلىدى.

گەرچە ئىزچىل توقۇمچىلىق كارخانىسدا ئىشلىگەن بولسىمۇ، لېكىن يېڭى كارخانا، يېڭى ئىش ئورنىنىڭ تەلىپى تېخىمۇ يۇقىرى ئىدى — ئۇسكۇنىلەر ئىلگىرى ئەسلا كۆرۈپ باقمىغان ئىلغار ئۇسكۇنىلەر بولۇپ، باشقۇرۇشمۇ ئىلگىرىكىگە زور دەرىجىدە ئوخشىمايتتى. ۋېي فاڭخۇڭ ۋە خىزمەتداشلىرى كارخانىلارغا ئۇگۇنسىكە ئەۋەتىلدى. ئۇلار ئۇچۇن ئېيتقاندا، بۇ بىر قېتىملىق تەلتۆكۈس لىنشقا رغبەتلەندۇرىدۇ».

2018 - يىلى 8 - ئاينىڭ 20 - كۈنى سائەت 19 ئەتراپىدا، ئەرشىدىن شا يېزىسى توتەي كەنتىنىڭ پاسكىنا سۇ چىقىرىش يولى تۇسۇلۇپ قېلىپ، تۇقسۇن ناھىيەلىك سۇ بىلەن تەمىنلەش - سۇ چىقىرىش شىركىتىنىڭ ئىككى رېمونت ئىشچىسىنىڭ قۇدۇق ئاستىدا ھوشدىن كەتكەنلىكى توغرىسىدىكى مەلۇماتنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، ئەرشىدىن دەرھال نەق مەيدانغا بېرىپ قۇتقۇزدى، يۇندى يولدا ھوشدىن كەتكەن رېمونت ئىشچىلىرىنىڭ ھاياتلىق خەۋپ ئىچىدە قالغانلىقىنى بىلىپ، ئەرشىدىن قېتىم سىناش ئارقىلىق، ئاخىر قاپسلىپ قالغان ئىككى ئىشچىنى بىخەتەرلىك ئارغامچىسى بىلەن مۇقىملاشتۇرغاندىن كېيىن، ئۇلارنى يەر يۈزىگە بىخەتەر چىقاردى.

ئادەم قۇتقۇزغاندىكى مەنزىرىنى ئەسلىگىنىدە، ئەرشىدىن قىلچە پۇشايمان قىلمىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «خەلق قېينىچىلىققا ئۇچرىسا، بىز ساقچىلار بىرىنچى ۋاقىتتا ئۇلارنىڭ ئالدىدا پەيدا بولۇشىمىز كېرەك، خەلق ساقچىلىرى خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتا ئۆز ھاياتىنى بېغىشلاشتىنمۇ قورقمايدۇ!»

«يارەدەمگە موھتاج ئامما ۋاقتىدا يارەدەم بېرىپ، ئامما ئىشىنىدىغان ساقچى بولمەن.» بۇ ئەرشىدىنىڭ ساقچى بولغان تۇنجى كۈندىكى قەسىمى، ئۇ قەلبى ئارقىلىق، مېھرى ئارقىلىق، ھەربكتى ئارقىلىق ئۆزىنىڭ بۇرچى ۋە مەسئۇلىيتىنى ئەمەلىيتتە كۆرسەتمەكتە.

ئەرشىدىنىڭ ئۆيى ئۇ تۇرۇشلۇق ساقچىخانىغا يەتتە كىلومېتر كېلىدۇ، ئاپتوموبىل مۇساپىسىگە ئون مىنۇتمۇ كەتمەيدۇ. لېكىن، ئەرشىدىن ئۆيىنىڭ ئالدىدىن دائىم ئۆتۈپ تۇرسىمۇ كىرمەيتتى، ئەگەر ئۇزاق بولغان بىر قېتىمدا 20 كۈن ئۆيگە قايتمىغاندى. ئۇ كۆڭلىدە ئائىلىسىدىكىلەرگە بەك كۆپ قەرز بولۇپ كەتكەندەك ھېس قىلاتتى.

ئەرشىدىن تولۇپ تاشقان قىزغىنلىق، تىرىشچان، ئاددىي - سادىدا پوزىتسىيەسى، ئەستايىدىللىقى بىلەن خىزمەت قىلىدۇ. ئەرشىدىن مۇنداق دېدى: «مەن داۋاملىق ئاساسىي قاتلامدا خىزمەت قىلىپ، خەلق ساقچىلىرىنىڭ قەسىمىنى ئەمەلىيەتتە كۆرسىتىمەن».

جۈگتەي گۈرۈھنىڭ توقۇمچىلىق، كىيىم - كېچەك كەسپى جۇش ئۇرۇپ راۋاجلاندى

(بېشى 1 - بەتتە)

2014 - يىلى، بىر مۇھىم تاللاش جۈگتەي گۈرۈھنىڭ ئالدىغا قويۇلدى — مەبلەغ كەمچىل بولۇش قاتارلىق مەسىلىلەر تۇپەيلىدىن، شىنجاڭ فۇلدانىڭ تىجارىتى قەينىچىلىققا ئۇچرىدى، ئەگەر ھەل قىلغىلى بولمىسا، جۈگتەي گۈرۈھنىڭ سۈيۇق ئىشقارىمۇ سېتىش قېيىن بولۇش مەسىلىسىگە دۇچار بولاتتى. ئەمما شۇ ۋاقىت شىنجاڭنىڭ توقۇمچىلىق، كىيىم - كېچەك كەسپى تەرەققىياتىنىڭ دەل ۋاقتى ئىدى — ئاپتونوم رايون توقۇمچىلىق، كىيىم - كېچەك كەسپىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، مىليون كىشىنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىشىغا تۈرتكە بولىدىغان مۇھىم، زور ئىستراتېگىيەلىك ئورۇنلاشتۇرمىسىنى يەنمۇ ئايدىڭلاشتۇردى ھەم «توقۇمچىلىق، كىيىم - كېچەك كەسپىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئىشقا ئورۇنلىشىشقا تۈرتكە بولۇش توغرىسىدىكى پىكىر» «شىنجاڭنىڭ توقۇمچىلىق، كىيىم - كېچەك كەسپىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئىشقا ئورۇنلىشىشقا تۈرتكە بولۇش يىرىك پىلان پروگراممىسى (2014 - يىلدىن 2023 - يىلغىچە)»نى ئېلان قىلدى. جۈگتەي گۈرۈھى قايتا - قايتا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، دەللەش ئارقىلىق شىنجاڭ فۇلداغا پاي قوشۇپ، توقۇمچىلىق، كىيىم - كېچەك كەسپىگە يۈرۈش قىلىشنى قارار قىلدى.

جۈگتەي گۈرۈھى بىلەن شىنجاڭ فۇلدا بىرلىشىپ، كەسىپ زەنجىرىنى ئۇنۇملۇك بىرلەشتۈردى ۋە ئۇزارتتى، ھەم ئاساسلىق مەھسۇلات كۆيدۇرگۈچ ئىشقارنىڭ شۇ جايدا يېقىن ئەتراپتا سېتىلىشىنى ئىشقا ئاشۇردى، ھەم ئۆزنىڭ كۆپ يىللىق تىجارىتى بولغان خەمىيە سانائىتى كەسىپ زەنجىرىنى يەنمۇ ئۇزارتىپ، كۆلەم يۇقىرى نۇقتىسىدىن ئۇنۇم يۇقىرى نۇقتىسىغا يۆتكەلدى.

ياخشى تەرەققىيات ۋەزىيىتى جۈگتەي گۈرۈھنىڭ توقۇمچىلىق، كىيىم - كېچەك كەسپىگە ئاتلىنىش ئىشەنچىسىنى چىڭىتتى. 2015 - يىلى، جۈگتەي گۈرۈھى شىنجاڭ فۇلدانىڭ كونترول قىلدى، 2016 - يىلى، جۈگتەي گۈرۈھى شىنجاڭ سېتىۋالدى.

كەسىپ زەنجىرى ئۇزۇراپ نەتىجە - ئۈنۈم كۆرۈنەرلىك بولدى

مۇخبىرلار شىنجاڭ فۇلى جېنلۇن پاختا توقۇمچىلىق چەكلىك شىركىتىنىڭ ھالقىما ئۇرچۇقلۇق ئالدى يىپ ئېگىرىش سېخىدا يىپ ئېگىرىش ماشىنىسىنىڭ گۈركىرەۋاتقانلىقىنى، ئۇرچۇقلارنىڭ ئايلىنىۋاتقانلىقىنى كۆردى. بىراق، شۇنچە چوڭ سېخىتا ئىشچىلار يوق دېيەرلىك ئىدى، پەقەت توكسكلىتقا منگەن ياكى تەڭپۇڭ چاقا دەسسەۋاتقان ئىشچىلار قاتار - قاتار يىپ ئېگىرىش ماشىنىلىرى ئارىلىقىدىكى كاردورىدا موكدەك ئۆتۈشۈپ ئارىلاپ تەكشۈرۈۋاتاتتى. «ھازىرقىنى بىزنىڭ ئۇ چاغ بىلەن سېلىشتۇرغىلى بولمايدۇ، ئۇسكۇنىلەر دۇنيادا بىرىنچى قاتاردا تۇرىدۇ، خىزمەت تېخىمۇ ئاسانلاشتى، مۇھىت تېخىمۇ ياخشىلاندى» دېدى سېخ مۇدىرى خې يۇمېي ھاياجانلانغان ھالدا. ئۇ تۇققۇچلىق كارخانىسىدا 26 يىل ئىشلىگەن بولۇپ، 2016 - يىلى بۇ شىركەتكە كەلگەن.

بۇ شىركەت نۆۋەتتە دۇنيادىكى ئەڭ ئىلغار ھاۋا ئېقىمى ئارقىلىق يىپ ئېگىرىش، تۇربىنلىق توقۇمچىلىق ئۇسكۇنىلىرىنى ئىشلەتكەن بولۇپ، ئىشلەپچىقىرىش ئۇنۇمى، مەھسۇلات سۈپىتى بىلەن ئەنئەنىۋى توقۇمچىلىق كارخانىلىرىنى تەڭ ئورۇنغا قويغىلى بولمايدۇ. «ئىلگىرى 60 مىڭ ئۇيغۇرچۇقلۇق توقۇمچىلىق زاۋۇتىدا 800دىن ئارتۇق ئىشچى ئىشلەيتتى، ھازىر 100گىمۇ يەتمەيدۇ» دېدى خې يۇمېي.

بۇ شىركەت يەنە جۈگتەي گۈرۈھنىڭ توقۇمچىلىق، كىيىم - كېچەك كەسپى بۆلىكىدىكى بىر كارخانا بولۇپ، شىنجاڭ فۇلدادىن كېيىن، جۈگتەي گۈرۈھنىڭ كەسپ زەنجىرىنى ئۇنۇملۇك بىرلەشتۈرۈش ئۈچۈن يىلنا 100گىمۇ يەتمەيدۇ» دېدى خې يۇمېي.

بۇ شىركەت يەنە جۈگتەي گۈرۈھنىڭ توقۇمچىلىق، كىيىم - كېچەك كەسپى بۆلىكىدىكى بىر كارخانا بولۇپ، شىنجاڭ فۇلدادىن كېيىن، جۈگتەي گۈرۈھنىڭ كەسپ زەنجىرىنى ئۇنۇملۇك بىرلەشتۈرۈش ئۈچۈن يىلنا 100 مىليون دانا كىيىم ئىشلەپچىقىرىش قابىلىيىتىگە ئىگە بىر توقۇمچىلىق زاۋۇتى قۇرۇلۇشقا باشلىدى. ئۇ ئىشلەپچىقارغان يېپىشقاق تالانىڭ كۆپ قىسمى باينىغولىن ئوبلاستلىق جىنفۇ ئاھالىسى تور توقۇمچىلىق چەكلىك شىركىتى، شىنجاڭ فۇلى جېنلۇن پاختا توقۇمچىلىق چەكلىك شىركىتى قاتارلىق بىرقانچە چەكلىك شىركەت تەرىپىدىن ھەزىم قىلىنىدۇ، بۇنىڭغا باينىغولىن ئوبلاستلىق تەيچاڭ بوتقا تىرىپى چەكلىك شىركىتى، ئارال شەھەرلىك فۇلدا تالا چەكلىك شىركىتى قوشۇلۇپ، كەسىپ زەنجىرى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى.

شىنجاڭ فۇلدا ئىشخانا بىناسىنىڭ كۆزگەزمە زالدا، بىر كەسىپ زەنجىرى قۇرۇلمىسى ئىسخېمىسى بار بولۇپ، پاختا - چىگىت تۇتقىچ - بوتقا تىرىپى - يېپىشقاق تالا - يىپ ئېگىرىشكىچە بولغان كەسىپ زەنجىرىنى بىر قاراپلا بىلگىلى بولىدۇ. يۇقىرى ئېقىنغا يۆزلەنگەن كېڭەز تېرىقچىلىقى، تۆۋەن ئېقىنغا يۆزلەنگەن توقۇمچىلىق قاتارلىق كەسىپ زەنجىرىنى ئۇزارتىشمۇ باشلاندى ھەم نەتىجە - ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

«بىزنىڭ كارخانىغا بولغان تەۋەلىك تۈيغۇمىز تېخىمۇ كۈچەيدى»

ۋېي فاڭخۇڭ شىنجاڭ فۇلى جېنلۇن پاختا توقۇمچىلىق چەكلىك شىركىتىنىڭ ھالقىسمان يىپ ئېگىرىش ئارقا يىپ ئېگىرىش سېخىنىڭ مۇدىرى. 1989 - يىلى، 20 ياشلىق ۋېي فاڭخۇڭ باينىغولىن ئوبلاستىدا دۆلەت ئىلكىدىكى بىر توقۇمچىلىق زاۋۇتىدا ئىشچى بولغان. بىراق، 2004 - يىلغا كەلگەندە، كارخانا ۋەيران بولۇپ، ئۇ ئىش ئورنىدىن قالدى. «ئۆيدىن چىقىشنى خالمايلا، كۈندە ئۆيدە ئولتۇرۇپ يىغلايتتىم» دېدى ۋېي فاڭخۇڭ ئەسلەپ. كېيىن ئۇ بىر پۇقراۋى كارخانىغا بېرىپ بىرقانچە يىل ئىشلىدى، بۇ كارخانىمۇ ۋەيران بولدى. كېيىن، ئۇ شىنجاڭ فۇلى جېنلۇن پاختا توقۇمچىلىق چەكلىك شىركىتىگە كېلىپ ئىشلىدى.

گەرچە ئىزچىل توقۇمچىلىق كارخانىسىدا ئىشلىگەن بولسىمۇ، لېكىن يېڭى كارخانا، يېڭى ئىش ئورنىنىڭ تەلىپى تېخىمۇ يۇقىرى ئىدى — ئۇسكۇنىلەر ئىلگىرى ئەسلا كۆرۈپ باقمىغان ئىلغار ئۇسكۇنىلەر بولۇپ، باشقۇرۇشمۇ ئىلگىرىكىگە زور دەرىجىدە ئوخشىمايتتى. ۋېي فاڭخۇڭ ۋە خىزمەتداشلىرى كارخانىلارغا ئۇگۇنسىكە ئەۋەتىلدى. ئۇلار ئۇچۇن ئېيتقاندا، بۇ بىر قېتىملىق تەلتۆكۈس لىنشقا رغبەتلەندۇرىدۇ».

2018 - يىلى 8 - ئاينىڭ 20 - كۈنى سائەت 19 ئەتراپىدا، ئەرشىدىن شا يېزىسى توتەي كەنتىنىڭ پاسكىنا سۇ چىقىرىش يولى تۇسۇلۇپ قېلىپ، تۇقسۇن ناھىيەلىك سۇ بىلەن تەمىنلەش - سۇ چىقىرىش شىركىتىنىڭ ئىككى رېمونت ئىشچىسىنىڭ قۇدۇق ئاستىدا ھوشدىن كەتكەنلىكى توغرىسىدىكى مەلۇماتنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، ئەرشىدىن دەرھال نەق مەيدانغا بېرىپ قۇتقۇزدى، يۇندى يولدا ھوشدىن كەتكەن رېمونت ئىشچىلىرىنىڭ ھاياتلىق خەۋپ ئىچىدە قالغانلىقىنى بىلىپ، ئەرشىدىن قېتىم سىناش ئارقىلىق، ئاخىر قاپسلىپ قالغان ئىككى ئىشچىنى بىخەتەرلىك ئارغامچىسى بىلەن مۇقىملاشتۇرغاندىن كېيىن، ئۇلارنى يەر يۈزىگە بىخەتەر چىقاردى.

ئادەم قۇتقۇزغاندىكى مەنزىرىنى ئەسلىگىنىدە، ئەرشىدىن قىلچە پۇشايمان قىلمىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «خەلق قېينىچىلىققا ئۇچرىسا، بىز ساقچىلار بىرىنچى ۋاقىتتا ئۇلارنىڭ ئالدىدا پەيدا بولۇشىمىز كېرەك، خەلق ساقچىلىرى خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتا ئۆز ھاياتىنى بېغىشلاشتىنمۇ قورقمايدۇ!»

«يارەدەمگە موھتاج ئامما ۋاقتىدا يارەدەم بېرىپ، ئامما ئىشىنىدىغان ساقچى بولمەن.» بۇ ئەرشىدىنىڭ ساقچى بولغان تۇنجى كۈندىكى قەسىمى، ئۇ قەلبى ئارقىلىق، مېھرى ئارقىلىق، ھەربكتى ئارقىلىق ئۆزىنىڭ بۇرچى ۋە مەسئۇلىيتىنى ئەمەلىيتتە كۆرسەتمەكتە.

ئەرشىدىنىڭ ئۆيى ئۇ تۇرۇشلۇق ساقچىخانىغا يەتتە كىلومېتر كېلىدۇ، ئاپتوموبىل مۇساپىسىگە ئون مىنۇتمۇ كەتمەيدۇ. لېكىن، ئەرشىدىن ئۆيىنىڭ ئالدىدىن دائىم ئۆتۈپ تۇرسىمۇ كىرمەيتتى، ئەگەر ئۇزاق بولغان بىر قېتىمدا 20 كۈن ئۆيگە قايتمىغاندى. ئۇ كۆڭلىدە ئائىلىسىدىكىلەرگە بەك كۆپ قەرز بولۇپ كەتكەندەك ھېس قىلاتتى.

ئەرشىدىن تولۇپ تاشقان قىزغىنلىق، تىرىشچان، ئاددىي - سادىدا پوزىتسىيەسى، ئەستايىدىللىقى بىلەن خىزمەت قىلىدۇ. ئەرشىدىن مۇنداق دېدى: «مەن داۋاملىق ئاساسىي قاتلامدا خىزمەت قىلىپ، خەلق ساقچىلىرىنىڭ قەسىمىنى ئەمەلىيەتتە كۆرسىتىمەن».

ملەتنىڭ گۈللىشى ئۈچۈن - قەھرىمانلار، قۇربانلار شەجەرىسى

جان تىكىپ جەڭ قىلىشقا جۈرئەت قىلغان قەيسەر جەڭچى ـــ گاۋ چېڭشەن

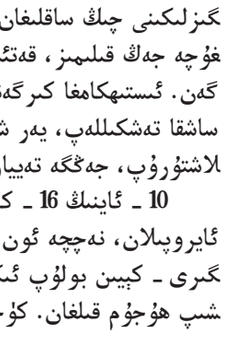

گاۋ چېڭشەننىڭ سۈرىتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شىجياجۇاڭ، 6 - ئاينىڭ 28 - كۈنى تېلېگراممىسى (مۇخبىر بەي مىڭشەن) گاۋ چېڭشەننىڭ ئەينى يىللاردا قىسمەدىن ئەۋەتىلگەن خۇشخەۋەرنامە، تەقدىرنامىلىرىگە قاراپ تۇرۇپ، جىيەنى گاۋ جېنفېن ھاياجانلىنىپ مۇنداق دېدى: «بىز ئەجدادلارنىڭ ئىنقلابىي روھىغا ئەۋلادمۇ - ئەۋلاد ۋارىسلىق قىلىشىمىز كېرەك».

گاۋ چېڭشەن 1922 - يىلى تۇغۇلغان، خېبېي ئۆلكىسىنىڭ يىشيەن ناھىيەسىدىن. 1940 - يىلى 5 - ئايدا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسىگە كىرگەن، شۇ يىلى 6 - ئايدا 8 - ئارمىيەگە قاتنىشىپ، ئىلگىرى - كېيىن **قارشى تۇرۇپ چاۋشيەنگە يارەدەم بېرىش ئىنقلابىي قۇرۇلۇش بانلار قەبرىستانلىقى تەمىنلىگەن)** بولۇپ خەۋەرچى، بەنجاڭ، پەيجاڭ، سياسىي بېتەكچى، لېيەنجاڭ قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش ۋە ئازادلىق ئۇرۇشىدا، ئۇ باتۇر - لۇق بىلەن جەڭ قىلىپ، كۆپ قېتىم خىزمەت كۆرسەتكەن.

1951 - يىلى 6 - ئايدا، گاۋ چېڭشەن جۇڭگو خەلق پىدائىي قەسىمغا قاتنىشىپ چاۋشيەنگە بېرىپ ئۇرۇش قىلغان، پىدائىي قىسىم 68 - جۇن 204 - شى 612 - تۈەن 1 - لېيەنناڭ لېيەنجاڭى بولغان.

شۇ يىلى 10 - ئايدا، گاۋ چېڭشەن بۇيرۇقتا بىنائەن پۈتۈن لېيەننى باشلاپ چاۋشيەن پېگئەن نەنداۋ جەنخۇاجۇندىكى 938.2 ئېگىزلىكنى چىڭ ساقلىغان. ئۇ تۈەنجاڭغا: «بىر ئادەم، بىر ملتىق قالغۇچە جەڭ قىلىمىز، قەتئىي بىر قەدەممۇ چېكىنمەيمىز!» دەپ بىلدۇرگەن. ئىستېھكامغا كىرگەندىن كېيىن، ئۇ دەرھال ئاكوپلارنى تېز ياساشقا تەشكىللەپ، يەر شەكلى بىلەن تونۇشۇپ، ئوت كۈچىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، جەڭگە تەييارلىق كۆرگەن.

10 - ئاينىڭ 16 - كۈنى ئەتىگەندە، دۈشمەن ئارمىيەسى تۆت ئايروپىلان، نەچچە ئون زەمبىرەك ئوت كۈچىنىڭ ھىمايىسىدە، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ئىككى تۈەن ئەسكىرىي كۈچ بىلەن نۆۋەتلەشىپ ھۇجۇم قىلغان. كۈچلۈك دۈشمەنگە قارىتا، گاۋ چېڭشەن جەسۇرلۇق ۋە كەسكىنلىك بىلەن جەڭگە قوماندانلىق قىلغان، قەيەردە جەڭ كەسكىن بولسا ئۇ شۇ يەردە پەيدا بولۇپ، جەڭچىلەرنى ئىستەھكامنى قەيسەرلىك بىلەن چىڭ ساقلاشقا ئىلھاملاندۇرغان. دۈشمەن ئارمىيەسىنىڭ 5 - بەن ئىستېھكامىدىن بۆسۈپ ئۆتۈش ئالدىدا تۇرۇۋاتقانلىق خەۋىرىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، ئۇ كۆزىتىش ئورنىدىن تېزلىكتە 5 - بەن ئىستېھكامغا كېلىپ، خادىم، قورال - ياراغ، ئوق - دورا ئاجرىتىپ سەرخىل قايتۇرما زەربە بېرىش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، ئوت كۈچىنىڭ ھىمايىسىدە ئايلىنىپ دۈشمەنىنىڭ يان ئارقا تەرەپىگە بېرىپ ھۇجۇم قوزغاپ، ئاخىر دۈشمەنىنىڭ ھۇجۇمىنى چېكىندۈرۈپ، ئىستېھكامنى ساقلاپ قالغان. 5 - بەنىڭ بەنجاڭى، كومپارتىيە ئەزاسى گو دېجى قايتۇرما زەربە بېرىش جېڭىدە قەھرىمانلارچە قۇربان بولغان. ئۇنىڭ ئىككى بىلكى يارىلىنىپ ئەڭ ئاخىرقى بىر گرانات ئاتقاندا يەنىلا: «كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ گۆشىنى تىتۇۋېتەلمەيسىلەر» دەپ توۋلىغان.

10 - ئاينىڭ 15 - كۈندىن 19 - كۈنگىچە بولغان بەش كۈندۇز تۆت كېچىدە، ئەسلىدە قارىغايلار بۆك - باراقسان ئۆسكەن 938.2 ئېگىزلىكى دۈشمەن زەمبىرەك ئوقى تەرىپىدىن بىر تاقىر تاغقا ئايلىنىپ قالغان، تاغ يانباغرىدا زەمبىرەك ئوقىنىڭ پارتلىشىدىن نۇرغۇن ئازگال پەيدا بولغان، پۈتكۈل ئىستېھكام دۈشمەن تەرىپىدىن ۋەيران قىلۇېتىلگەن، پۈتۈن لېيەندە تالاپەت ئېغىر بولغان، گاۋ چېڭشەننىڭ قوماندانلىق ئورنىمۇ بىرقانچە قېتىم يۆتكەلگەن. دۈشمەنىنىڭ ئۇچ تەرەپتىن مۇھاسىرىگە ئېلىشى، زەمبىرەك ئوت كۈچى بىلەن قامال قىلىشغا قارىتا ئۇ تەمكىن قوماندانلىق قىلىپ، تەشەببۇسكارلىقنى پائال قولغا كەلتۈرۈپ، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ يەتتە قېتىم بىرقەدەر چوڭ قايتۇرما زەربە تەشكىللەپ، دۈشمەنىنىڭ چوڭ - كىچىك 100 قېتىمدىن ئارتۇق ھۇجۇمنى چېكىندۈرۈپ، دۈشمەنىنىڭ 1800دىن ئارتۇق ئادەمنى ئېتىپ ئۆلتۈرۈپ، يارىلاندۇرۇپ، دۈشمەن ئارمىيەسنى باشتىن - ئاخىر ئىستېھكامغا يېقىنلاشتۇرماي، توسۇپ زەربە بېرىش جېڭىنىڭ ئۇلگىسىنى يارىتقان.

تۆت كۈن شىددەتلىك جەڭ قىلغاندىن كېيىن، گاۋ چېڭشەن باشلامچىلىقىدىكى 1 - لېيەندە 20گىمۇ يەتمەيدىغان ئادەم قالغان بولسىمۇ، يەنىلا داۋاملىق قەيسەرلىك بىلەن چىڭ ساقلاپ، يارادەمچى قىسىم يېتىپ كەلگۈچە ئىزچىل چىڭ تۇرۇپ، ئىستېھكامنىڭ بىر سۇڭ يېرىنمۇ قولدىن بېرىپ قويماي، خەنجىياڭ دەرياسىنىڭ شەرقىي قىرغىقىدىن يۇينىشەنگىچە بولغان كەڭ رايوندا يېڭى جەڭ سېپى بەرپا قىلىشقا كاپالەتلىك قىلغان. 10 - ئاينىڭ 19 - كۈنى، گاۋ چېڭشەن جەڭدە قەھرىمانلارچە قۇربان بولغان بولۇپ، شۇ يىلى 29 ياشتا ئىدى.

1952 - يىلى 11 - ئاينىڭ 25 - كۈنى، جۈگتەي خەلق پىدائىي قىسىم رەھبەرلىك ئورگىنى ئۈنى ئالاھىدە دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ تولۇقلاپ ئەنگە ئالغان ھەم «1 - دەرىجىلىك قەھر